

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1916. 32. szám.

Budapest, augusztus 8.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Rokkantsági nyugdíj élvezetében álló csendőregyének népfölkelési kötelezettsége.

Irta: M. H.

A magyar törvényhozás böles előrelátásból még a folyó év elején egy új törvényjavaslatot dolgozott ki, a mely Ő császári és apostoli királyi felsége által május hó 1-én szentesítettén, mint az 1915. évi II. törvényzikk. ugyanazon a napon lépett hatályba. Ezzel a törvényvel a népfölkelésről szóló 1886. évi XX. törvényzikk. határozmányai a jelen háboru tartamára olyképen módosítottak, hogy minden magyar állampolgár, a ki akár az általános, akár pedig csak a népfölkelési szolgálathoz szükségea hadképességgel bír és a közös haderő vagy a honvédség kötelékébe nem tartozik, népfölkelési kötelezettség alá esik annak az évről kezdve, a melyben életének 18-ik évét betölti, annak az évről végéig, amelyben életének 50-ik évét meghaladta.

Azoknak a népfölkelési kötelezettsége azonban, a kik az 1912. évi XXX. törvényzikk. hatálybalépése előtt és még mielőtt életüknek 19-ik évét betöltötték volna, a közös haderőbe önként beléptek, annak az évről végéig tart, a melyben életüknek 47-ik évét betöltötték.

A mint az a mostani, immár egy év óta szakadatlanul tartó és ránk nézve mind dicsőségteljesebb háboru példátlanul álló arányaiból és nem csökkenő hevességéből előrelátható volt, be kellett következnie annak az időpontnak, a midőn a végső cél érdekében a nemzetnek minden rendelkezésére álló fizikai és anyagi erőforrásait ki kell aknáznia. Nyugodt móltósággal és a végső dicsőségteljes győzelembé vetett erős hittel fogadta tehát a magyar nemzet felsőges királyának azt a parancsát, a mely az 1865. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időben született népfölkelésre kötelezetteknek az 1915. évi II. törvényzikk. alapján való felbírására vonatkozott.

Nem czélja ennek az ismertetésnek a népfölkelési szolgálatra való kötelezettség tekintetében bővebben foglalkozni, mivel a rendelkezések lényegükben a csendőrséget amúgy sem érintik, de meg a napilapok és a ki-függesztett hírdetmények útján eléggé ismertek is, mindazonáltal azokra az igen tekintélyes számú volt

bajtársainkra való tekintettel, kik mint nyugállományu altisztek és csendőrök életkoruknál fogva még az idézett törvény rendelkezései alá tartoznak, nem lesz érdektelen a kérdésnek az ő személyüket érintő részeivel megismerkedni.

A mint az már köztudomásu, a legutolsó népfölkelő korosztályok bemutató szemléi a folyó évi augusztus hó 23-tól október hó 7-ig terjedő időben, a sorozó járáások sorozó székhelyein lesznek megtartva, míg az ezen szemléken népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált 1865—1872. évi születésű magyar honosságu népfölkelésre kötelezetteknek népfölkelési tényleges szolgálatra való bevonulása később közhírré teendő időben történik.

Ezzel ellentétben mindazok a népfölkelésre kötelezettek, a kik az előző szemléken megjelenni tartoztak, de azokon meg nem jelentek, ha a most meg-jtendő bemutató szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasoknak találtatnak, népfölkelési tényleges szolgálatra azonnal bevonulni tartoznak abban az esetben, ha azon évfolyambeli népfölkelésre kötelezettek közé tartoznak, a kik népfölkelési tényleges szolgálatra már behivattak. Ezeknek azonban jogukban áll magánviszonyaik rendezhetése végett, a bevonulásra 48 órai időhaladékot kérelmezni.

A népfölkelésre kötelezetteknek összeírásuk céljából való jelentkezése és a bemutató szemléken való megjelenése, a következőképen van szabályozva:

Jelentkezni tartoznak mindazon népfölkelésre kötelezettek, kik az 1865. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időben születtek, valamint azok az 1873. és fiatalabb születési évfolyamokba tartozó egyének is, a kik 19-ik évök betöltése előtt a közös hadseregben (haditengerészetben) önkéntes belépés folytán tényleges szolgálatukat megkezdették és az 1886. évi XX. t.-cz. értelmében, vagy a csendőrségnél eltöltött legalább négy évi szolgálatuk folytán az 1881. évi II. t.-cz. értelmében a népfölkelés kötelékéből 42-ik életévök betöltése előtt elbocsáttattak, de az 1915. évi II. t.-cz. alapján újból népfölkelésre kötelezetteké váltak.

Nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlén a nyilvánvalóan alkalmatlanok, az orvosok és a rokkantsági nyugdíjasok állományába tartozó katonai és honvédegyének, valamint azon 1865., 1866. és 1867. évi

Hegedut, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan
eliamert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER!

az. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lóczyhid-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 8. — Régi hangsserek javítás, vétele és becsarólása. — Árjegyzék minden hangszertől külön küldetik.

születésü egyének, kik 19 ik érték betöltése előtt a hadsereghez (haditengerészethez) önkéntesen belettek.

E rendelkezések értelmében, összeírásuk végett való jelentkezésre mindazok a rokkantsági nyugállományban levő csendőregyének is kötelezve vannak, kik a most felhívott születési évfolyamokba tartoznak, míg ellenben a népfölkelési bemutató szemlén való megjelenés tekintetében, — minthogy a csendőrség nyugállományu egyénei nem vonhatók a «rokkantsági nyugdíjasok állományába tartozó katonai és honvédegyének» gyűjtőfogalma alá. — rájuk nézve rendeleti uton külön intézkedések tettek.

Az 1865. évtől 1872. évig született népfölkelésre kötelezettek összeírása, bemutatása és behívása iránt a községi elöljáróságok, városi hatóságok stb. részere kiadott utasítás IV. pontja utolsó bekezdése szerint, a rokkantsági nyugállományba helyezett csendőrségi egyének közül csak azok nem tartoznak megjelenni a népfölkelési bemutató szemlén, a kik mindennemű népfölkelési szolgálatra alkalmatlanoknak találtattak.

Ebből a rendelkezésből önként következik, hogy mindazok a 43—50 éves és ennél fiatalabb évfolyambeli nyugállományu csendőregyének, kik annakidején «népfölkelési szolgálatra fegyver nélkül alkalmas» határozat mellett helyeztetek a nyugállományba, úgyszintén azok, kiknek nyugállományba helyezése a Felülvizsgálati szabály 38. §. b) pontja alapján felülvizsgálat nélkül eszközöltetett, a kik azonban a bíróság által gondnokság alá nem helyeztetek, vagy pedig a gondnokság alól időközben jogérvényesen felmentettek s végül azok, a kik annál az oknál fogva, hogy az 1915. évi II. t.-ez. életbeléptetése előtt történt nyugdíjaztatásuk időpontjában életüknek 42-ik évét már betöltötték s így népfölkelési szolgálati kötelezettségükre nézve egyáltalán nem is osztályoztattak, illetve a kötelezettségük tekintetében határozat sem hozott, — népfölkelési szolgálatra való alkalmasságuk megállapítása czéljából az előirt népfölkelési bemutató szemlén megjelenni tartoznak.

Mintbogy azonban az egyes nyugállományu csendőregyének nyugalombahelyezésükkor csupán a rokkantsági nyugdíjokmánynyal láttatnak el, a melyből pedig az a körülmény, hogy az illetők felülvizsgálatásuk, illetve nyugállományba helyezettetésük alkalmával, a népfölkelési szolgálatra való alkalmasságuk tekintetében miképen osztályoztattak, ki nem vehető, gondoskodás történt az iránt, hogy mindazok a nyugállományu csendőregyének, kik a bemutató szemlén való megjelenésre eddig felhívott népfölkelők születési évfolyamába tartoznak (tehát nemcsak az ezuttal felhívott 1865. évtől 1872. évig terjedő időben születettek, hanem az ennél ifjabb évfolyambeliek is), azok kivételével, a kik nyugállományba helyezettetésük alkalmával «mindennemű népfölkelési szolgáltra alkalmatlan»-nak osztályoztattak, a nyilvántartá-

sukra hivatott m. kir. csendőr-pótszárnyparancsnokságok által összeírassanak.

Az ekként összeirt népfölkelésre kötelezett nyugállományu csendőregyénekéről szerkesztett névjegyzéket a pótszárnyparancsnokság azután az illetékes honvéd kiegészítő parancsnokságnak küldi meg abból a czélból, hogy az ezen nyugdíjas csendőregyének közül azok, a kik bemutató szemlén ezideig még nem voltak, bemutató szemlére baladéktalannul előállíttassanak.

A bemutató szemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált nyugállományu csendőregyének, egy korábbi keletű honvédelmi miniszteri rendelet értelmében, a cs. és kir. hadügyminiszterrel történt megállapodás alapján, a belterületi csendőrsők megerősítésére, illetve az ezen alakulásokhoz beosztott és a csendőrségnél előzőleg nem szolgált népfölkelők felváltására fognak igénybe vétetni. Ők tehát sem a közös hadsereghez, sem pedig a honvédséghez be nem osztottak, hanem népfölkelési igazolványi lapjuk kézbesítése mellett a bemutató szemle-bizottságok által behívásukig szabad-ságolva lesznek.

Amútk megállapítására, hogy ki szolgált a csendőrségnél, az illető népfölkelési igazolványi könyve, rokkantsági nyugdíjokmányja, ilyen okmányok hiányában pedig általános felszólítás után az illető bemondása szolgál alapul. Czelszerű tehát, ha nyugdíjasaink a bemutató szemlén való megjelenésükkor rokkantsági nyugdíjokmányukat, nyugdíjoknyvecskéjüket vagy egyéb, a nyugdíjas csendőr voltukat igazoló okmányukat magukkal viszik.

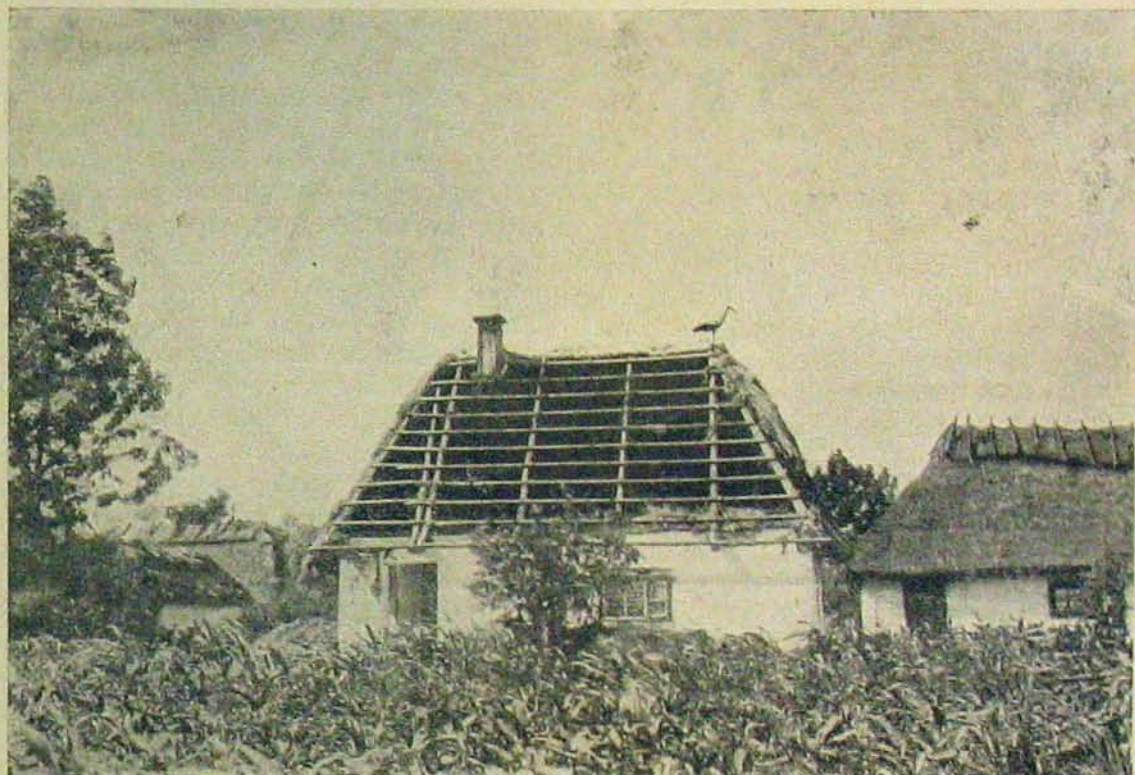
A népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált nyugállományu csendőregyének behívása és a csendőrsők megerősítésére való beosztása iránt, az illetőség szerinti népfölkelő-parancsnokság intézkedik.

A mint az a fentebb ismerített rendelkezésekből is kitünik, az ekként népfölkelési tényleges szolgálatra behívott nyugállományu csendőregyéneknek a csendőrségnél teljesítendő szolgálata nem tekinthető egyértelműnek a csendőrségi tényleges szolgálattal, mindazonáltal a csendőrségnél előbb viselt rendfokozatukat megtartják. A csendőrségnél való alkalmaztatásuk ideje alatt fegyelmi és büntetőjogi szempontból ugyanazon elbánás alá esnek, mint a csendőregyénység, a szolgálatukból folyó fel- vagy alárendeltségi viszonyuk tekintetében pedig a szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség számára I. rész 9. §. 28. pontja a mérvadó.

A népfölkelési tényleges szolgálatra behívott és a csendőrséghez szolgálattételre beosztott nyugállományu csendőregyének ugyanis nem a csendőrségnél régebben viselt rendfokozatukhoz mért szolgálati állásokat és szolgálati ügykört lesznek hivatva betölteni, hanem — egyes esetleges kivételektől eltekintve — szolgálatukat éppen úgy, mint a csendőrsők megerősítésére beosztott

Ha fáj a feje ne tévóvázzék, hanem **Beretvás-pastillát** használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmakaesabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Elhagyott rutén ház, csak a gólya maradt meg a háztetőn.

A dnyesztermenti harcokból. — Csak a tűzhely maradt meg.

egyéb népfölkelő legénység, előjáróik parancsai és utasításai szerint teljesítik, mert a csendőrségi szolgálatnak általánosan ismert sokoldalúsága és folytonos tanulást és nagy gyakorlatot igénylő teljesítése a jelen nehéz viszonyok között még fokozottabb mértékben kívánja meg a szolgálati szabályzat ama rendelkezésének alkalmazását, hogy különös viszonyok által indokolt esetekben, följebbralók és rangban idősebbek is feltétlen engedelmességgel tartoznak annak, a ki előjárónak ki-nevezve, vagy ennek tisztségére hivatva van.

Népfölkelői minőségben csendőrségi szolgálatra alkalmazott nyugállományú csendőrök (altisztek), a csendőrséghez történt bevonulásuk napjától kezdve a legelsőbb csendőrségi rendfokozat (próbacsendőr) szerinti illetmények élvezetébe lépnek, mely illetmények a zsold, vezénylési pótdíj, szállítási eszközök és utazási illetekekből állnak. Emellett azonban eddig élvezett nyugilletmények (nyugdíj, lakbérnyugdíj) további élvezetében is megmaradnak.

Ugyanis a népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmaznak talált és tényleges katonai (csendőrségi) szolgálatra behívott nyugdíjas állami alkalmazottak (kikkel a m. kir. csendőrség nyugállományban levő rangosztályba nem sorozott havidíjasai és legénységi egyénei az 1912. évi LXV. t.-cz. 3. §-a értelmében egyenlőknek tekintendők) nyugdíjra való igénye a m. kir. minisztériumnak 1915. évi január hó 4-én kelt 34. M. E. számú rendeletével akként szabályoztatott, hogy a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra történt bevonulás előtt nyugalomba helyezett állami alkalmazottak nyugdíjuk (lakbérnyugdíjuk) élvezetében akkor is megmaradnak, ha a mozgósítás folytán tényleges katonai szolgálatra vonulnak be.

A nyugilletményeknek a tényleges katonai szolgálat tartama alatt való felvételére nézve szintén történt intézkedés, mivel a tényleges szolgálatra bevonult nyugdíjas, szolgálati beosztásából folyó okok miatt aligha lesz abban a helyzetben, hogy nyugdíját a kifizetést eszközölő adóhivatalnál személyesen vegye fel. Erre nézve tehát a 6233/1914. M. E. számú rendelet akként intézkedik, hogy a bevonult nyugállományú állami alkalmazott nyugdíját (lakbérnyugdíját) annak a kezeihez és nyugtájára kell kifizetni, a kit a bevonult a kifizetést eszközölő adóhivatalhoz (állampénztárhoz) intézett írásbeli nyilatkozatában vagy levelében nyugilletményeinek tényleges katonai szolgálata tartama alatt való felvételére meghatalmazottja gyanánt kijelölt.

Mindaddig, a míg a bevonult ilyen meghatalmazottat ki nem jelöl, nyugilletményeit — a kellő óvatosságok szem előtt tartásával — annak a családtagnak a kezeihez és nyugtájára lehet kifizetni, a kinek eltartásáról a bevonult tartozott gondoskodni (feleség, szülők, gyermekek) s a kinek a bevonultból való viszonyánál fogva vélelmezhető, hogy a bevonult őt fogja illetményeinek felvételére meghatalmazottja gyanánt kijelölni.

Zsebtolvajok.

Irta: Székely Vladimír, budapesti rendőrkapitány.

(Vége.)

Némelykor nagyon elszaporodnak egyes vonalakon az utazó zsebtolvajok. Hosszas figyelés kell hozzá, hogy végre megcsíphessék a tolvajokat, kik megtévesztő tisztes külsejük mellett, más módon is gondoskodnak arról, hogy a gyanu nyomban lepattogjon róluk. A legveszedelmesebb volt köztük egy tavaly közrekerült volt vasuti hivatalnok, ki hamisított vasuti szabadjeggyel utazott vasuti felügyelő nevére kiállítva. Így igazán nagyon biztosan érezte magát. A kalauz is alázatosan hajlongott előtte, de különben is gondoskodott arról, hogy minden gyanunak felette legyen. Egy alkalommal eltűnt egy utasnak pénztárczája néhány ezer koronával. A meglöpött dühében nagy lármát csapott a folyosón. A felügyelő ur is kijött a folyosóra.

— Tényleg nem járja — ripakodott a kalauzra — hogy maguk sem mire sem ügyelnek. Nem bóbiskolásra vannak itten, hanem legyen szemük. Legyen különben nyugodt — folytatta az utashoz fordulva — N. N. vasuti felügyelő vagyok, a legközelebbi állomáson magam táviratozom Budapestre a rendőrséghez. Ezen a vonalon már rég garázdálkodnak tolvajok; a detektíveket, csendőröket majd megmozgósíttatjuk.

Így beszélt a vasuti felügyelő ur, kinek zsebében az imént ellopott pénztárca volt. Hónapokig űzte a játékot nagy szerencsével, míg egy véletlen le nem leplezte.

Ehhez hasonló történt két évvel ezelőtt a Rivierán is. Hónapok óta — írta egy párisi ujság — tartott már a hajszja a Ventimiglia—Marseille közt közlekedő gyorsvonatokon működő tolvajok ellen, s bár a párisi detektív-testület legkiválóbb tagjai buzgólkodtak az ügyben, semmi pozitív eredményt elérni nem tudtak.

Úgy a ventimigliai, mint a marseillei állomásfőnök napról-napra rettegve várták a gyorsvonat befutását. Legalább három-négy utas mindig jelentkezett kisebb-nagyobb kárral, mely az utazás alatt érte őket. Csupa kis értékű tárgyról szóltak a feljelentések, milyeneket bárki a zsebében elrejthet. Ékszer, ezüst szivartárca, pénztárca, óra... volt a hiány, de volt olyan vonat is, hol tíz utast loptak meg.

Egy ut alkalmával csak három ur utazott egy elsőosztályú kocsiban, a többi utas mind hölgy volt. A vonatot kisérő detektív szemmel tartotta őket, de ezek csakhamar az étkész kocsiba mentek s onnan órákhozszat nem is távoztak. Egy közbeszó állomáson egyikük vizatért s ezüst szivartárczáját kereste, de hiába. Lármázni kezdett, mire hozzálépett a főkalauz és a detektív s kihalgatták a tárca felől. Az utas leírta a tárca alakját, s a főkalauz pontosan jegyezte az adatokat a panaszkönyv számára. A detektív szótlanul hallgatta a panaszt, s mert órák óta senki más hármukon kívül a kocsii perronján nem mutatkozott, bizonyos volt benne, hogy a tolvaj csak közülük kerülhet ki.

A dnyeszirementi harcokból. Földönfutók ideiglenes lakásai.

A kalauz fölvette a panaszt, szivarzsebébe tette a jegyzőkönyvét s jóakaróan így szólt az utashoz:

— Majd megkerül a tárcza. A jelentést táviratilag leadom Marseillebe.

A hogy a jegyzőkönyvet a zsebébe gyömösölte, a detektív sasszeme észrevette azt a kidudorodást, melyet a zsebben lévő kemény tárgy okozott. Ugyanolyan volt alakra, mint az imént leírt tárcza.

Most már nem bagyta szem elől a főkalauzt. Mikor az állomásra értek, egy hordár lépett a kalauzhoz, kinek az egy csomagot adott át. A detektív erre mindkettőjüket elfogta. Nyolcz elemelt tárgy volt az utazás eredménye, melyekről a derék kalauz pontos panaszfelvételeket tett. Kiderült, hogy a kalauz egy már multtal birt zsebtolvaj volt, a kinek álnéven sikerült magát a vasuti társaság bizalmába becsempésznie. A hordár természetesen szintén társa volt.

Még egy érdekes kérdés! Hogy állunk az utazó zsebtolvajjakkal? Nem tárcza- vagy regénytémák ezek sem. Ime egy lemásolt jegyzőkönyv:

„Budapestről Pozsonyba utaztam. Budapesten délelőtt 10 órakor szálltam vonatra. Egy másodosztályon kupéba léptem, mely meglehetősen telve volt. Épen podgyászomat raktam fel a hálóba, a mikor közelemben egy gyönyörű szép nő elsikoltja magát s utána hosszan sziszeg, mintha valaki a lábára hágott volna. Minden utas szeme egyszerre rajta volt, az enyém is. De még sem annyira, hogy ne éreztem volna meg egy kezet, mely a belső zsebembe nyomul. Odakapok. A tárcza már nincs benne. Ugyanakkor egy elegáns férfi, a kinek gumamiköppeny volt a karján, felkel és kifelé indul az ajtón. Elkialtottam magam s gondolkodás nélkül utána iramodtam. Eltaláltam a dolgot, mert futásnak eredt. Áthajszoltam a másik vonaton is, a hol végre hordárok megfogták.”

Tényleg zsebtolvaj volt. Több pénztárczát találtak nála, a magáét is megkapta a bátor utas. És a nő?

Eltűnt. El sem utazott. Jónak látta, hogy a dolgok ilyen fordulata mellett legalább magát biztonságba helyezze.

Az utazó nőzsebtolvaj különben mindig distingváltabb külsejű hölgy. Ez hozzátartozik az ő fegyvertárhoz: a gyanu elhárításához. Sok a kevésbé idyllikusan veendő szerethezésbe csap át, de vannak, kik bájaikat csak kizárkötésbe teszik, a nélkül, hogy azokat okvetlen vásárra is vinnék.

Pel-feltűnedeznek a vasutakon, raffináltak és kaczerák, a kiknek hamarosan előlegezi egy-egy naív utitárs az elragadó teremtés diszitőjelzőjét és csak későn veszi észre az eltűnt pénztárcza szomorú hiányával, hogy elragadó utitársa csakugyan a „ragadozó” fajtához tartozott.

Sok zsebtolvaj nő akad, a ki kizárólag utazik. Szívesen elkaczerkodik vele. Raffináltan vétetik észre, hogy a gavallér akár tovább is mehet az egy-két udvarias szóval. Addig-addig ellenkeznek, szégyenkeznek, míg már egy-egy ölelésre is jut sor. Lesütik szemeiket, restel-

kednek... de a vonat most megáll, a hölgy kitekint s ijedten konstataálja, hogy már idehaza van. Szedi a csomagját és sietve szökik le. Egy fütty! A vonat tovább ment.

A gavallér elégulten pödri bajuszát.

— Kár, hogy ilyen rövid útra indult a kicsike! — mondogatja talán — mert ki tudja, nagyon meg volt indulva... Eb, öblitsük le egy pohár borral!

Az étterembe megy, kevés idő mulva fizet... azaz fizetve. Nincs meg a pénztárczája. Talán a felsőkabátban hagyta. Ott sincs.

A mi zsebtolvaj hölgyünk arra már messze jár, a mikor a kifosztott gavallérban ébredezni kezd a sejtjelem, hogy kinek is udvarolt ő.

Igy szövődnek a történetek, novellarészletek, majd mókák is a tolvajexistenciák körül. Illik ezeket le megismerni, ezekről tudni, mert megláttatnak a nyomozó hivatásbeliekkel sokat, a mi az adott helyzetek és eseteknek történetesen rögtöni megértésére s helyes fel fogására vezethet.

Végezetül egy jellemző képpel zárjuk le fejtegetéseinket. Egy hírhedt nemzetközi zsebtolvajjár történetével, melyben fény és árny, okosság és hisztéria, hol a börtöniség, hol paloták s fény és jó mód állomásaán át ölelkezik össze. Hü tükröképen annak, hogy nagystilű gonoszlelvőknek, tolvajoknak élete és pályafutása milyen lehet...

Ezelőtt két héttel egyik londoni vasuti állomás egy ravaszul véghezvitt vasuti tolvajlásnak volt a színhelye. Épen berobogott a gyorsvonat s az utasok már-már kiszállottak, mikor egy hölgy ékszertáskájának eltűnését vette észre. Nemsokára egyik vasuti detektív egy disztingvált külsejű öreg urat tartóztatott fel. Igazolásra szólította, mire ez újultan összerogyott. Orvost hívtak, de az öreg úr néhány perc mulva halott volt. Havelokjának alós zsebében — egy igazán művészettel megszerkesztett öltönyben — egy annak rendje s módja szerint való tolvajzsákban megtalálták az ékszerkazettát.

Az agnoszkálási eljárás nem vezetett eredményre. Semmi írást nem találtak nála. A holttestet már a legközelebbi halottnézőbe akarták vinni, mikor a havelok felbontott gallérja alatt vörös selyemmel bevarrva *Ihel Nuk* nevet találtak.

A londoni rendőrség nyomban tisztában volt vele, hogy — ha holtan is — ezuttal a kontinensnek egyik legfurfangosabb vasuti tolvaját kerítette kézre, kit évtizedek óta minden rendőrség hajszolt. Ime a pályafutása!

Oroszországban született. A moszkvai egyetem hallgatója volt, később bravuros ezirkuszi lovas és mint ilyen a pétervári és moszkvai hölgyek kedvence. Nuk megismerkedett Alice Wornienska grófnővel, egy igéző szépséggel s a grófnő és lovagja egy napon eltűntek, sőt a grófnő férje is, a ki állítólag egy urahegységbeli gazdag földbirtokos volt. Voltaképen pedig zsebtolvaj, a grófnő meg czinkosa. A fiatal Nuk egészen hatalmába

Német huszárok felvonulása.

A dnyesztermenti harcokból Halicsa a Dnyeszter partján.

került a párnák, helyesebben a szerelmesszívű kokott-nak s kedvéért engedelmes tanítványa lett az «Arany kezecské»-nek. Így hivták tolvajkörökben a «grófnőt». Igazi nevén Sofite Bluffstein.

Aranykezecske és czinkosai Párisba tették át működésük színterét. Itt nagyban fejtették ki ügyességüket és a párisi világkiállításakor Nuk Párisban vagyonos szállótulajdonos lett, egyúttal egy nagy tolvajbandának feje, mely a pályaudvarokon ütötte fel tanyáját és az idegeneknek a Hotel Rivierába való — ez volt Nuk szállója — beteretelésén az idegenvezetők, tolmácsok és bérkocsisok jó megfizetésével fáradozott.

Nuk vendégei biztosítására egy külön safe-deposit szobát rendezett be a szállóban, melyet a vendégeknek díjmentesen engedett át. Értéktárgyakat, pénzeiket, papirjaikat minden este saját zár alatt tarthatták «biztonságban».

Juniusban tetőpontján volt a világkiállítás forgalma. Páris el volt árasztva idegenekkel. A «Riviera» is élénk látogatottságnak örvendett. Nuk erre alapította tervét. Egy este észrevétlenül belopódzott a safe deposit szobába és álkulccsal kinyitotta az összes rekeszeket és valamennyit kiürítette. Aranykezecske és ő gazdag zsákmánynyal szöktek meg, természetesen dühöngő czinkosaikat is faképnél hagyva.

Madame Bluffstein és lovagja azután a kontinens előkelő fűrdőin fejtették ki nagy tevékenységét. Nébány év múlva Nuk szép vagyona tett szert. Aranykezecskének azonban bonvágya támadt s visszatért Oroszországba, hol a rendőrség elfogta és Szibériába küldte kényszermunkára. Onnan sikerült azonban elmenekülnie s ma állítólag Kanadában mint farmtulajdonos nő él. Nuk nem ment volt Oroszországba. A párisi műtét után egészen a vasúti tolvajlásokra adta magát. Amerikai zsebtolvajok társaságában ő lopta meg Nasdal Eddin indiai fejedelmet a Páris—Brüsszel vonalon. A Chemin fer de la Mediterranée vonalain bandája ismételtén működött. Az ő találmánya volt az utasoknak klóroformos cigarettával való elaltatása.

Egyszer Belgiumban elfogták. Két belga határrendőr vitte, mikor egyszerre csak két robusztus alak kizikocsi-val gyorsan menetelve összeütközött a két rendőrrel, úgy hogy azok önkéntelenül félreugrottak. De félreugrott Nuk is és a támadt zavarban eltűnt. A két hordár a zsebtolvaj amerikai czinkosai voltak. A vége az lett, hogy ők is sietve eltűntek.

Nuk azután éveken át Londonban élt, míg végre ott érte utól végzete, de már csak a legmagasabb rendőrségnek jutott a kezébe.

KÉPEINKHEZ.

A Dnyesztermenti harcokból.

A már több mint egy év óta tartó háboruban leg többet szenvedett Galícia területe s annak is leginkább az északi és a keleti része. A pusztulás képe tűnik ott

a szemlélő elé mindenütt. Ez a pusztulás rendes körülmények között is elmaradhatatlan következménye a háborúnak, mert hiszen minden helyet, a hol az ellenség meghúzódhatik vagy a honnan bennünket megfigyelhet, még ha a mi tulajdonunk is és bármilyen értékes és nevezetes építmény vagy régiség legyen is az, gránát- és bomba-záporral vagy másként semmivé kell tenni vagy legalább annyira lerontani, hogy azt az ellenség tovább ne használhassa.

Ugyancsak így jár el az ellenség is a mi előnyomulásunk alkalmával, akár a maga területén, akár a miénkén van is, a tőle elfoglalt vagy általa önként elhagyott területeken levő mindazon kiemelkedő vagy védelemre használatba épületekkel s más építményekkel, a melyeket a mi csapataink elhelyezkedésre vagy fedezékül való védelemre felhasználnának.

Az oroszoknak ezenfelül igen jellemző tulajdonságuk, hogy ha valahonnan már vissza kell vonulniok, tehetetlen dühökben s vagy elkeseredésükben vagy talán csupa kárörömből szándékosan elpusztítanak mindent, a mi csak kezük ügyébe kerül, illetőleg a mihez csak idejük van. Így történt ez nagyrésztben — a mint az a jelen számunkban között képen is látható — a Dnyesztermenti harcok alkalmával is.

Ugyanis a galíciai nagy offenzívánk alkalmával részben a Kárpátokból, részben a Bukovina északi részéből előnyomuló német és osztrák-magyar seregek, noha az orosz hadvezetőség előrelátásból már idejekorán oda szállíttatta a Boszporusz ostromához Odesszában összpontosított több mint 200.000 főnyi hadseregét, mégis a Sanon és Pruthon való átkelés után annyira veszélyeztetették a megerősített orosz hadállásokat, hogy ezeknek napról-napra hátrálniok kellett a Dnyesztermentén egészen Zlota-Lipáig, illetőleg ennek keleti oldaláig, máshelyeken pedig Beszarabiába.

S bár ezek a visszavonulások a lehető leggyorsabban történtek, mégis — a miként már azóta megállapított — a hol csak idejük volt rá, felrobbantottak, leégették, elpusztították az oroszok mindent úgy, hogy az ezerféle baj és veszély elől annak idején elmenekült lakosság, midőn az ellenség kiűzése után ottbőnaba visszatérhetett, örömben és hajban hűséges osztályosával: a melankholikus gólyamadárral együtt, a megszkott, kedves otthonuknak csupán üszkös romjait találták. Az eltűnt falukból csak a tépett falak, az el nem égett kőmények és tűzhelyek kimeredező romjai maradtak meg, a melyek közelében üszkös fadarabokból, galyakból összetákoltt, számaival bélelt és fedett ideiglenes sátorlakásokban siránkozva húzódik meg a mindenéből kipusztított, de a jobb jövőben reménykedve, régi fészkehez mégis göreslően ragaszkodó népe, ennek a földi javakban máskülömben sem gazdag területnek.

HIREK.

Adományok. Újabbán a következő adományok folytak be hozzánk: A háboruban megvakult katonák részére az ugari ősről 100 korona. Ez összeghez hozzájárultak: Bíró József őrsvezető ez. őrmester és neje 20 K., Tóth Ferencz L. csendőr 20 K., Király József, Németh Károly, Raffai József csendőrök és Mihálka László népfelkelő 10—10 K., Márku János népfelkelő 5 K., Márkel György, Kaduk Lajos és Mikita János népfelkelők 4—4 K. és Moldován László népfelkelő 3 K., továbbá ugyancsak a vak katonák részére adakoztak a szászsebesi városi őrs legénysége 47 K., Jakab András csendőr a predeáli ősről 20 K., végül a háboruban meg-

rokkant katonák részére, az animai órs 12 koronát. Az adományokat a hadsegélyző hivatalhoz juttattuk.

Egy csendőr balesete. Könnyen végzetessé válható balesetnek volt részese Gáva Mihály hunyaddobrai őrsbeli csendőr. Nevezett ugyanis, mint a holgyai vasuti alaguti őrség parancsnoka, július hó 18-án d. u. háromnegyed három órakor az alagut nyugati bejáratjánál levő őrszemet ellenőrizte, majd az alaguton keresztül, a holgyai vasútállomásra akart menni, hogy az oda d. u. három órákkor érkező vonatnál jelen lehessen. Alig ért az alagut közepére, midőn a személyvonat, az állomást már elhagyva, az alagutba berobogott, miáltal oly sötétség támadt, hogy Gáva csendőr az alagut oldalába bevágott buvóhelyeket már nem találta meg, elesett s a vonat kerekei balkezének közep, gyűrűs és kisujját tőből lemetszették. Gáva csendőr súlyos sérülésével a gyulafehérvári kórházba szállítatott.

Egy szokásos hüntettes öngyilkossága. Nagy István csendőr és Kovács József őrsvezetőből állott mezőkovácsházai őrsbeli járőr július hó 25-én d. u. négy óra tájban Szántó Ferenc ottani lakost, többrendbeli lopás gyanúja miatt őrizetbe vette. Nevezett a járőr által kísértetve, saját késével hasába szúrt és sérülésébe egy óra múlva meghalt.

Ellenszegülések. Niszter Miklós szepsi-i őrsbeli csendőr, július hó 23-án szolgálat közben, Kalocsai Lajos, os. és kir. 34. gyalogezredbeli katonaszökevényt elfogni akarta, de miután ez előle elfutott és a fenyegető rákeltés dacára meg nem állott, ellene nyolcz napon belül gyógyuló testi sértéssel végződött kardfegyvert használt. László Tivadar magyarszentbenedeki őrsbeli csendőr, július hó 21-én déli 12 órakor, Magyarszentbenedek községben, Kalderár Mitra, Fogarás megye nepodi illetőségű kőborezigánynóvel szemben, ennek ellenszegülése miatt, szolgálaton kívül, kardfegyvert használt s azt balkarján súlyosan megsébesítette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy új hadtizenet. A világháború forogtágában elsikkadt ugyan, de azért tény, hogy Németországnak a mexikói yaqui indiánok is hadat üzentek. Amde a derék indusok azt hitték, hogy még mindig nem tetek eleget és ezért egyidejűleg Mexikónak és az Egyesült-Államoknak is megüzenték a háborút. A németekre a miatt haragszanak, mert egy közelükben élő német telepes, a ki híres lövő, egy esomót lepuflantott közülök, mert rája támadtak. A badüzenetről csak az Egyesült-Államok vett tudomást és a «Colorado» csatábólót bataszáz tengerészszel Guyanába küldte. Az expedícióhoz a «New Orleans» és a «Cleveland» hadihajók is csatlakoztak. Megemlítendő, hogy a yaqui indiánok nem megvetendő ellenfelek, mert Mexikó idáig nem birt velük.

A húshiány Svájcban. Svájcban is nagy a húshiány, a mire az mutat, hogy a hadseregfelügyelőség július elején kiadott rendelete szerint a katonák napi húsadagját 300 grammról 200 grammra szállították le. A mérséklésre a húsziűkségen kívül az is okot adott, hogy a katonák panaszkodtak az étlap egybangusága miatt és inkább egyéb ételeket kívántak. A húsadagok leszállításával előbb egyes ezredeknél kísérleteztek és a próbák fényesen váltak be mindenütt. A száz gramm hús helyett főzeléket, tejet és sajtot adnak.

A törpe angol katonák. Az angol hadügyminisztérium 158 centiméterről 152-re szállította le a katonai mértéket. Igen ám, de a régi mérték miatt már igen

sok embert nyilvánítottak alkalmatlannak és miután ezek nagyon vágyakoznak a harcztér után, önkéntes zászlóaljat alakítottak. A főnökük Biglond, a parlament tagja. A példán igen sokan indultak meg és továbbhi nyolcz törpe-zászlóaljat alakítottak. A tagjai többnyire Észak-Anglia gyárvidékeről kerülnek ki. E csapatokat legközelebb már a harcztérre küldik. A «Daily Chronicle» azt mondja, hogy a törpe emberkéknok majd igen nagy hasznát veszik a lövészárkokban, mert könnyebben mozognak és alapjának kevesebb veszedelem fenyegeti őket, mint a magas embereket.

Az olasz katonák «nem esnek el»! Az olasz lapok igen kevés tiszt vagy katona halálhírért hozzák. Tehát nem igaz a német lapoknak az a híre, hogy az olasz lapok tele vannak harcztéri gyászjelentésekkel. Ebből azonban nem lehet következtetni az olasz veszteségek nagyságára. Olaszországban soha nem volt népszerű az a szokás, hogy a családtagok haláláról ujságok útján értesítsék a közönséget. Ezenkívül az olasz hadvezetőség is kijelentette, hogy nem tartja kívánatosnak, hogy ilyen módon publikálják a veszteségeket. A «Corriere della Sera» a harcztéri gyászjeleket mindig a következő megjegyzéssel kíséri: «A hadóság reádelkezőse föltyán a harcztéren elesettek gyászjelentésében nem szabad megállapítani se az időpontot, se a helyet; a csatáról és az ezred számáról se szabad megemlékezni».

A kozáktiszt ostora. A galicziai harcztérről az orosz kulturát kitűnően jellemző zsákmányt hozott Lajos bajor király és a müncheni hadimuzeumnak ajándékozta. Egy nagajka ez, egy korbács, a mely valamelyik kozáktiszt tulajdona volt. A fölírása ez: «Emlék! táborban a lóra és otthon a feleségre!» A korbács igen súlyos jószág. A nyele negyven centiméter hosszú és érezből való, maga a korbács csupa borszija s minden egyes szijnak végén súlyos ólomgomb fityeg.

Az emberszabású majmok. Tenerife szigetén Puerto Orolava közelében különféle alapítványok felhasználásával 1912. év végén megfigyelőállomást létesítettek az emberszabású majmok tanulmányozására. Ez az intézet két évi működése alatt már igen értékes eredményeket ért el. Rothmann tanár a berlini antropológiai társaságban rendkívül érdekes előadást tartott a megfigyelő-állomás működéséről és azokról a tapasztalatokról, a melyeket ezeknek az érdekes állatoknak megfigyelése alapján szereztek. Csimpánzokat a kameruni császári kormányzóság szállított nekik, orangutánokat a hollandi kormánytól kaptak, később gorillákat is szereznek, hogy megfigyelhessék az emberszabású majmok pszichológiáját és összehasonlíthassák az emberi viszonyokkal. Agyfiziológiai kísérleteket is terveznek, egyelőre azonban csak annak megfigyelésére szorítkoztak, hogy hogyan viselkednek az emberszabású majmok, ha minden korlátozás és betanítás nélkül szabadon engedik őket. Így megfigyeltek hat csimpánzt és megállapították, hogy első dolgnak volt a csoportosulás és mindjárt volt közöttük vezető és ör is. Különösen feltűnő volt, hogy leggyakrabban embermódjára egyenesen jártak. Különös figyelmet fordítanak barátkozásuk megfigyelésére, továbbá tanulmányozzák az állatok tánczát, különösen a karakterisztikus csimpánztánczot. Kutatták azt is, hogy milyen módon értik meg egymást ezek az állatok. Bár igen változatos hanganyaggal rendelkeznek, mégsem lehet hinni, hogy hangjuk vegyes változatai révén, tehát valamely beszéddel értetik meg egymást. Kétségtelen azonban, hogy az arczkifejezés gyakori változtatása és a kifejező kézmozdulatok bizonyos mértékig a kölcsönös megértésre szolgálnak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

A. M. örmeister. Válaszunk arra a kérdésre, hogy altiszt által vezetett osztag parancsnoka tartozik-e a nálnál magasabb rendfokozatban álló altisztnak fővetést vezényelni: igen; mert a szolg. szab. 353. pontja értelmében a csapatok tiszteletadásnál tartoznak... a katonafelügyelő mindazon egyéneknek, kik a vezénylés parancsnokhoz előljárói vagy fölfebbvalói viszonyban állnak. A gyakorlati szabályzat 657. pontja szerint a tiszteletadás akként történik, hogy a mentelő csapat parancsnoka tiszteletadásul a fővetést rendeli el és tisztelge. Minthogy pedig a szolg. szab. 51. pontja szerint: «A fegyveres hatalom és a csendőrség minden tagja fölfebbvaló mindazokkal szemben, kik ugyanazon állománycsoportban nálnál elsőbb rendfokozatban (rangosztályban) állnak, önként érteztetik, hogy egy osztagot vezető altiszt, ha egy nálnál magasabb rendfokozatú altiszttel találkozik, fővetést vezényelni köteles.

B. J. 1879. Irredenta (Italia irredenta = a föl nem szabadított Italia) egy 1878 óta fennálló politikai egyesület Olaszországban, mely az összes olaszul beszélő idegen területrészeknek (Déli-tól, Görz, Triest, Istria, Dalmácia, Tessin kanton, Nizza, Corrika, Malta) az olasz királysággal való egyesítését tűzte ki feladatának; tagjai, az irredantisták, nagyjórészt radikális és köztársasági párti elemekből állnak. Az irredentizmus elnevezést utjabban mindazokra a mozgalmakra is alkalmazzuk, a melyek más különböző államokban szétforgásokat nemzetiségeknek egy egységes államkötelékbe való egyesítésére törekednek.

1898. 1. Az 1876. évi XIV. évi törvény 120. §-a és különösen annak 2. bekezdése szerint, családi temetőknél és sírboltoknak a rendes temetőknél kívül, magánbirtokon való felállítására hatósági engedélyhez van kötvény. Ugyanez áll természetesen egyes emberek eltemetésére is, ha azok a lakóház melletti kertben, mint a rendes temetőn kívül eső helyen temettetnek el. Az engedélyt a közigazgatási hatóság adja meg; a feljelentés kihágás címén a szolgabírói hivatalhoz beendő meg. 2. A szakasz, illetőleg szárnyparancsnokságok javaslatai alapján, az arra alkalmas egyének a kerületi parancsnokságok által. Hogy mikor, azt nem tudhatjuk. A küldött levélbélyegeket lapunk javára bevételük.

Aranka 029. A szolgabírói szabályzat I. rész 248. pontja szerint a fegyveres hatalom és csendőrség egyénei ha rendben és sorban nem állnak, a gyakorlati szabályzatban előirt tiszteletadásnál tartoznak előljáróik és fölfebbvalóik iránt. Ennél fogva ha ön kihallgatáson, tehát sorban áll, nem tiszteleg a kihallgatás elővezetőjekor, hanem csak akkor, ha a kihallgatást tartó előljáró a kihallgatás folyamán önhöz ér.

H. S. 1-3. Szolgabírói ügy; forduljon szakaszparancsnokához. 4. Három óvra.

Fogadás. Névtelen levélre nincs válaszunk.

Tábori szolgálatra vágyó. Kérését szolgabírói hivatalon előljáró csendőr-kerületi parancsnokságához terjeszse elő.

Érdeklődő. Olvassa el lapunknak ebben a számban közölt hasonló tárgyú cikkét.

S. J. népl. örmeister. 1. Kérdésre «Érdeklődő» nek adott válaszuk önnek is szól. 2-3. Nem.

77. 1-2. Az 1912. évi LXV. törvény értelmében.

HIVATALOS RÉSZ.

Legfelsőbb kézirat.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Kedves rokon, Jenő főherceg úr!

Átadom Kedvességednek mai napról kelt Hadli- és Hajóhadparancsot és Önnek, az Olaszország ellen harczoló hősök kipróbált vezetőjének, a *hadüszilvényes 1. osztályú katonai érdemkeresztet adományozom.*

Ügy, amint Ön a legteljesebben beigazolta azt a bizalmat, a mellyel Én mindama vitéz harczosok parancsnokságát az Ön kezébe tettem, éppen úgy sikerült Önnek a maga részére alárendeltjei feltétlen odaadását biztosítania.

Az ily czéltudatos vezetés s vele együtt a kiváló csapatok Isten segítségével kezeskednek a végleges eredményért.

Kelt Bécsben, 1915. évi július hó 29-én.

Ferencz József, s. k.

Báró Hazai Samu, s. k.

Hadi- és hajóhadparancs.

Olaszország ellen harczoló haderőimhez!

Hetek óta álltok nehez harczban Ti, a monarchia minden részéből származó Vitézeim, a számban messze túlnyomó ellenséggel. Vezetők és minden rendfokozatu legénység, idős férfiak és ifju harczosok vetélkednek a halált megvető vitézségben. Berezek tetején, a nehozen járható karsztvidéken és a tengeren oly tettoket bajtatók végre, a melyek méltók elődeitekhez, a kik az azonos ellenség ellen küzdöttek és azt legyőzték. Semmivé tették azt az ábrándját, hogy barczba vezetett tömegeivel könnyű szerrel fog szeretett bazánkba betörhetni. Még kemény feladatok előtt álltok.

Ha azonban az ily kitünő, kiválóan vezetett csapatok, igaz lelkesedéstől eltöltve legjobb tulajdonságaikat vetik latba, akkor a legnehezebb feladatok is megoldhatók a Ti dicsőségetekre s a haza üdvére.

Hálával tele szívvel gondolok gyönyörű, fegyverrel vívott tetteitekre, csodálattal néz a haza szárazföldön és tengeren egyaránt hős szülőtteire, bizalomtellen tekint Reátok, a délnyugaton híven örködő haira.

Kelt Bécsben, 1915. évi július hó 29-én.

Ferencz József, s. k.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 12-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül:

Kosztka Ágoston, a 2. számú hadtestparancsnokságnál beosztott esendőrszázadosnak, a hadidiszitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 4-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatainak elismerésül:

Soltész Imre esendőrszázadosnak, az eperjesi esendőrszárny parancsnokának, a hadidiszitményes 3. osztályú katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül:

Dr. Gergely Sándor, a 46. gyalogezrednél beosztott esendőrfőhadnagy, a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adásuk.

Ő császári és apostoli királyi Felsége ugyanezen legfelsőbb elhatározásával:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatainak elismerésül:

Ambrus Gyula, az I. honvédelmi gyalogezrednél beosztott esendőrfőhadnagy-számvivőnek, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége, folyó évi július hó 23-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatainak elismerésül:

Barta Miklós és

Lehoc József esendőr ez. őrmestereknek, beosztva a 2/15. esendőr portyázó különítménynél, a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Adományoztatott:

a hadsereg-főparancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályú vitézségi érem:

Guseila Miklós esendőrnék, a II. számú esendőrkerületben:

ugyanaz alkalomból:

a 2. osztályú vitézségi érem:

Bodás Lajos esendőrnék, a VI.,

Kocsis Ferencz és

Pálfi Jakab esendőröknek, az V. számú esendőrkerületben.

Áthelyeztetnek:

a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

Stenszky Lajos, I. számú esendőrkerületbeli százados, zilahai szárnyparancsnok, hason minőségben ugyanazon esendőrkerületben: Désre: (további rendelkezésig jelenlegi hadiszolgálati alkalmazásban marad).

Lénert József, I. számú esendőrkerületbeli százados, dési szárnyparancsnok, hason minőségben az V. számú esendőrkerülethez: Esztergomba;

Csiszár Gyula, VI. számú esendőrkerületbeli százados, szombathelyi szárnyparancsnok, hason minőségben az I. számú esendőrkerülethez: Zilahra;

Mészáros János, a II. számú esendőrkerületnél létszám felett vezetett százados, létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, a honvédelmi miniszterium állományából szárnyparancsnoki minőségben a VI. számú esendőrkerülethez: Szombathelyre.

A tényleges szolgálati állományba felvétetik.

Bardócz Áron, VII. számú esendőrkerületbeli várakozási illetékel szabadságolt járásőrmester, az újolag megújított felülvizsgálat eredménye alapján, mint „szolgálatképes”.

Kineveztetett:

esendőrkisérő-őrmesterré:

Sági János I. őrmester a II. sz. esendőrkerület állományában.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Előadjunk hetente takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötetése mellett helyeznek el intézetünkél, 6% (hat) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly tők. r. k. betét után, melynél a betető az 1. pontban jelzett lemondási időt ki nem kéri, 5% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, futaró kamattal és mellett. Utalványok, fizetvények és chequek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és adjunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Előléptettek:*örmisterré:*

1915. évi április hó 11-ével:

a cs. és kir. hadtáp-főparancsnokság által:

Segély János. V. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi július hó 1-ével:

a cs. és kir. 6. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Ernszt Ferencz, VII. számú csendőrkerületbeli, továbbá Papp János I., Boda Miklós és Szilágyi József, VIII. számú csendőrkerületbeli őrsvezetők cz. őrmesterek;

a cs. és kir. 9. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Kiss István I., II. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester,

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915. évi július hó 1-ével:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Nemes József csendőr cz. őrmester;

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Mátyási János csendőr cz. őrmester;

a cs. és kir. 6. hadsereg hadtápparancsnokság által:

Börcsök Imre, Szegedi György és Kelemen Lajos, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmesterek;

1915. évi július hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

Fricsán János, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester:

1915. évi július hó 16-ával:

ugyanazon parancsnokság által:

Galeta Albert V. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

csendőr cz. őrmesterré:

1915. évi május hó 31-ével:

a cs. és kir. hadsereg-főparancsnokság által:

Nagy Sándor II., III. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi július hó 15-ével:

a cs. és kir. 9. hadsereg hadtápparancsnokság által:

Bota Gábor, II. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi július hó 16-ával:

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:

Ujvári István V. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi július hó 20-ával:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által, a m. kir. 30. honvédegyalozgerred javaslata alapján: Gavranov Arzén csendőr.

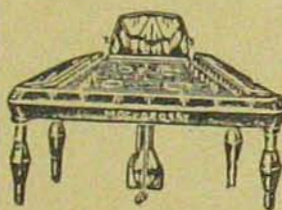
Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Balogh József I., Németh Mihály, Kánivás Imre, Bus Antal, Kámondi Antal, Burai József, Krisán György, Gáspár János, Ábrahám György II., Péntek József, Nagy Mihály II. és Nemes János csendőrök;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Bogdán Rozalin, Raeskö József, Bihari György, Németi Flórián, Debreczeni József, Baracsi István, Izsó József, Boros János, Gulyás Imre, Vörös Mihály, Buzi Imre és Dávid Gergety csendőrök.

CZIMBALÓM Legújabb szab. aczél-szerkezettel részletesen is.**GRAMOFON**
Csodaerős, (hiszélógép) 25 kor. s feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Bóza, Bercei, Bondi, Garoso-vel legjobb lemezek 2 K 60 L.**HEGEDŰK** világítórú mesterrek há utánzatai.

Fuvolák, tárogatók, csellók, harmonikák, stb. — Húrok. — Javítási műterem stb.

Számos kitüntetés a jó munkáért.

■ Árjegyzék ingyen. ■

MOGYORÓSSY GYULA MR. SZAB. HANGSZERGYÁR BUDAPEST, RÁKÓCI-UT 71.**SZÁNTÓ JÓZSEF**

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postleion, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnékülű beszélőgépek, lemezek és varrógépek áriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.**Nyomatványok
Sapkák
Keztyűk
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipőkrém
Fegyverzár
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.****Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.**

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czérnakeztyűk nagy választékban olcsó árban kaphatók.